

ICDPP București - Specii Invazive în România

Teodoru Andrei

CICADA VERDE CU CAPUL CONIC – *ACANALONIA CONICA*

Încadrare sistematică:

Clasa Insecta

Ordinul Hemiptera

Subordinul Auchenorrhyncha

Familia Acanaloniidae

Genul *Acanalonia*

Specia *Acanalonia conica* Say, 1830

Răspândire: Specie originară din America de Nord (SUA și Canada), Guatemala, Cuba și Mexic. Prima semnalare în Europa a fost făcută în Italia în 2004 (D'Urso & Uliana, 2004). Ulterior specia a fost detectată în Elveția în 2014 (Trivellone și colab., 2015), România în 2016 (Chireceanu et al., 2017) și Slovenia în 2018 (Seljak, 2018), Serbia (Šćiban și Kosovac 2020) și Austria în 2019 (Holzinger și colab., 2020). În România, specia a fost identificată pe vegetația urbană din nordul orașului București (Băneasa) pe capcane galbene adezive.

Căile principale de răspândire: Comerțul de material săditor din diferite specii plante (pomi fructiferi, plante ornamentale) este considerat principala cale de pătrundere a speciei în regiuni noi. Alte cauze posibile ar putea fi importarea plantelor ornamentale de către turiști în diverse regiuni și dispersia naturală realizată de adulți.

Adulții (fig. 1) au aproximativ 10 mm lungime, sunt de culoarea verde, comprimați lateral și au nervațiuni reticulate pe aripi. Specimenele moarte capătă culoarea gălbuie. Marginea aripilor poate varia de la galben la maroniu. Există două puncte negricioase toracale aflate pe pronot, între aripi. Capul are formă conică (o cheie de determinare caracteristică), picioarele sunt bicolore, cu femurul și tibia verzi și tarsul maroniu.

Nimfele au formă semisferică (fig. 2). În timpul primelor vârste (vârsta 1 și 2) nimfele au capul de la alb la maroniu deschis și corpul albicios cu marcaje maronii deschise. Nimfele de vârsta a 3-a au corpul maroniu mai pronunțat, în timp ce la vârsta a 4-a și a 5-a au corpul pătat cu alb și marcaje negricioase de-a lungul marginii posterioare a metanotului. Capul capătă forma conică și ascuțită caracteristică începând cu vârsta a 3-a. Aripile în formare la ultimele vârste pot avea culoarea verde. Ele produc rouă de miere și o secreție ceroasă (pe ultimul segment abdominal se află filamente ceroase).

Fig. 2 - *Acanalonia conica*: nimfe și adult

Fig. 1 - *Acanalonia conica*: adult

Fig. 2 - *Acanalonia conica*: nimfe și adult

Reproducere: *A. conica* are o singură generație pe an și ierneză în stadiul de ou inserat în țesutul lemnos sau în crăpăturile scoarței plantelor gazdă. Adulții apar în luna iunie și pot fi găsiți până la începutul lui septembrie. La sfârșitul verii și începutul toamnei, femelele depun ouăle în scoarța plantelor gazdă cu ajutorul unui ovipozitor în formă de sabie. În primăvara următoare, ouăle eclozează și nimfele se hrănesc pe crenguțe, tulpini și frunze. Nimfele parcurg 5 vârste, iar dezvoltarea lor până la stadiul de adult poate dura 300 de zile. Nimfele au un comportament gregar și se pot asocia cu alte specii de nimfe, în special *Metcalfa pruinosa* (cicada meliferă).

Plante gazdă: *A. conica* este o specie extrem de polifagă și se hrănește pe o gamă largă de plante inclusiv plante ornamentale, ierboase, pomi și arbuști fructiferi și vița de vie. Din plantele lemnoase, specia a fost semnalată la *Corylus avellana* (alun) și la speciile din genurile *Morus* (dud), *Prunus*, *Ulmus* (ulm) și *Vitis*. Specia a fost găsită și pe buruienile *Amorpha fruticosa* (amorfă arbustivă), speciile din genul *Chenopodium* (talpa găștei), *Cornus sanguinea* (sânger), *Solanum nigrum* (zârna), *Urtica dioica* (urzica) și *Humulus lupulus* (hamei).

Recunoașterea atacului și simptome: Organele plantelor atacate (frunze, ramuri, tulpini) sunt acoperite cu rouă de miere și ceară produse de nimfe. Se pot observa focare de făinare pe organele plantelor intens atacate. Atacurile intense pot provoca cloroza, pătarea și necroza frunzelor și tulpinilor.

Impact: *A. conica* este o specie invazivă extrem de polifagă și considerată un potențial dăunător la diverse grupe de plante. Specia a fost înregistrată ca fiind un dăunător al viței de vie și ginsengului. Atât în America de Nord, cât și în Europa, ea se găsește deseori în asociere cu o altă specie invazivă polifagă, *Metcalfa pruinosa* (cicada meliferă) întrucât spectrul trofic al celor două cicade este similar. Daunele directe sunt provocate prin hrănirea cu organele plantelor și producția excesivă de rouă de miere care favorizează focarele de făinare.

Management: Controlul chimic împotriva populațiilor dense de nimfe este recomandat doar pe speciile de plante cu importanță economică. Aplicarea insecticidelor se recomandă la apariția primele semne de infestare. Combaterea făinării provocate de către nimfe cu ajutorul fungicidelor este de asemenea eficientă. Nimfele de *A. conica* sunt parazitare de viespi parazitoide din familia Dryinidae care pot fi folosite în programe de combatere biologică. Pentru detectarea timpurie a adulților de *A. conica* și monitorizarea activității lor de zbor se pot folosi capcane galbene adezive (fig. 3).

Fig. 3: Capcană galbenă adezivă la vița de vie

Bibliografie/link-uri

Chireceanu C., Teodoru A., Gutue M., Dumitru M., Anastasiu P. (2017). Two new invasive hemipteran species first recorded in Romania: *Orientus ishidae* (Matsumura 1902) (Cicadellidae) and *Acanalonia conica* (Say 1830) (Acanaloniidae). *Journal of Entomology and Zoology Studies*, 5, 2, 824-830.

D'Urso V., Uliana M., 2004. First record of *Acanalonia conica* (Issidae) in Italy, pp. 26-27. In: Abstracts Third European Hemiptera Congress, St. Petersburg, Russia, 8-11.

Holzinger W. E., Huber, E., Schlosser, L., Kunz, G. (2020). *Acanalonia conica* (Say, 1830) and three other true hopper species new for Austria (Hemiptera: Auchenorrhyncha). *Cicadina*, 19, 9-19.

Šćiban M., Kosovac A. (2020). New records and updates on alien Auchenorrhyncha species in Serbia." *Pesticidi i fitomedicina* 35.1, 9-17.

Seljak G. (2018). Notable new findings of Auchenorrhyncha (Hemiptera) in Slovenia. *Acta Entomologica Slovenica*, 26, 2, 181-194.

Trivellone V., Knop E., Turrini T., Andrey A., Humbert J.Y., Kunz G. (2015). New and remarkable leafhoppers and planthoppers (Hemiptera: Auchenorrhyncha) from Switzerland. *Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft*, 88, 34, 273-284.

<https://www.cabi.org/>

<https://gd.eppo.int/>